

Oslabljena aktivnost kapaka

Lagoftalmus (lagophthalmus) je stanje u kome **kapci** ne mogu da pokriju **očnu jabučicu**. Nastaje zbog defekta u tkivu kapaka, jačeg egzoftalmusa (protruzija očne jabučice), ili slabe ili uništene funkcije m.orbicularis oculi i **paralize n. facialis -a.**

Pri pokušaju zatvaranja očnih kapaka i u snu, jabučica se povuče naviše (Bellov fenomen). Donja trećina **rožnjače** ostaje otkrivena kod lagoftalmusa i izložena je svim spoljnim uticajima, zbog čega se na njoj razvijaju zapaljenjske promene (keratitis e lagophtalmo).

Lečenje treba da je usmereno na uklanjanje defekta kapka, egzoftalmus ili oporavak samog n.facialis. Simptomatsko lečenje ima za cilj da zaštititi nepokriveni deo očne jabučice. U oko se stavlja borna mast, a na oko zavoj za vreme spavanja. Ako se stanje dugo ne popravlja, kapci se moraju operativno sastaviti da bi se oko zaštitilo.

Ptoza (ptosis) je **spuštenost gornjeg kapka**, jer je aktivno podizanje kapka u većoj ili manjoj meri oslabljeno. Ptoza nastaje zbog slabe funkcije podizača kapka (m. levator palpebrae superior). Ptoza manjeg stepena se javlja kad je oslabljeno dejstvo glatkog Mullerovog mišića, inervisanog vlaknima simpatikusa.

Ptoza može da bude urođena - nastala usled hipoplazije podizača gornjeg kapka ili vlakana okulomotornog nerva koji inerviše ovaj mišić, nasleđuje se dominantno. Zahvaćena su češće oba oka. Stečena ptoza se javlja kod lezija n. okulomotorijusa, izolovano ili zajedno sa znacima poremećaja ovog nerva i na drugim mišićima (m. rectus superior, inferior i internus, m. obliquus inferior, m. sphincter pupillae i m. ciliaris). Stečena ptoza slabijeg intenziteta se razvija i pri oštećenju vratnog simpatikusa (ptosis sympathetic), kada pored ptoze postoji i **uvučenost** očne jabučice (enophtalmus) i **suženost zenica** (miosa) - Claude Bernard - Hornerov trijas.

Otvor kapka je sužen. Kožni nabor na gornjoj ivici tarzusa je zbrisana. Rub gornjeg kapka pokriva delimično i predeo zenice. Bolesnici se trude da oslobođe predeo zenice i donekle podignu kapak pomoću kontrakcija čeonog mišića, zato im je čelo naborano a glavu zabacuju.

Lečenje urođene ptoze je operativno. Kod stečene ptoze sprovodi se lečenje uzroka bolesti, pa tek ako ono ostane bezuspešno, pribegava se operaciji. Ptoze kod kojih je oslabljena funkcija Mullerovog mišića su obično lakog stepena i ne zahtevaju lečenje.